

Program realizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego

**Zespół Edukacyjno – Terapeutyczny w Zespole Szkół
Specjalnych im. Matki Teresy z Kalkuty w Żorach
rok szkolny 2023/2024**

Podstawy prawne

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz. U. z 2019r, poz. 325).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28.03.2017 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół.
- Ustawa Prawo Oświatowe z dnia 14.12.2016 r. (Dz. U. z 2017 r. Poz. 59):
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. 2017.1591 z dnia 25 sierpnia 2017r.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 sierpnia 2018 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz. U z 2018 r. poz. 1675).
- Ustawa: Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo Oświatowe z dnia 14.12.2016 r. (Dz. U. z 2017 r. poz.60)

Wstęp

U podstaw wprowadzenia Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego w szkole leży przekonanie, że środowisko szkolne odgrywa szczególną rolę w kształtowaniu decyzji zawodowych uczniów. Rozwój zawodowy jest procesem przebiegającym w czasie, ciągłym i nieodwracalnym. Jest wspólny dla wszystkich osób.

Zespół Edukacyjno - Terapeutyczny

Uczniowie pod okiem specjalistów nabywają umiejętności pozwalających im na sprawne funkcjonowanie w środowisku, rozwijanie procesów poznawczych, kompetencji społecznych czy samoobsługi.

Główne założenia pracy edukacyjno-terapeutycznej:

- Tworzenie warunków niezbędnych do zapewnienia uczniom poczucia bezpieczeństwa i akceptacji, komfortu psychicznego.
- Wdrażanie do samodzielnego wykonywania czynności związanych z codziennym funkcjonowaniem ucznia.
- Opanowanie technik szkolnych: czytanie, pisanie, liczenie stosownie do możliwości ucznia.
- Umożliwienie uczniowi udziału w wydarzeniach społecznych i kulturalnych w roli odbiorcy i twórcy sprzyjającego osiągnięciu sukcesu.

Założenia programu

- Kształtowanie u uczniów proaktywnej postawy wobec pracy i edukacji.
- Pomoc uczniom w samopoznaniu, w kształtowaniu pozytywnej motywacji do zdobywania informacji o zawodach i rynku pracy.
- Pomoc rodzicom w poznawaniu własnego dziecka, wspieranie w pełnieniu roli doradcy dziecka, w zdobywaniu informacji o instytucjach, które udzielają pomocy w planowaniu i podejmowaniu decyzji dotyczących kształcenia i kariery zawodowej.
- Pomoc nauczycielom szkoły w realizacji zadań z zakresu doradztwa zawodowego oraz wspomaganie uczniów w wyborze zawodu. Udostępnianie im materiałów do prowadzenia zajęć z klasą, pomoc w zdobywaniu informacji o instytucjach świadczących pomoc z zakresu doradztwa zawodowego.

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego obejmuje ogół działań podejmowanych przez szkołę w celu prawidłowego przygotowania uczniów do wyboru zawodu, poziomu i kierunku kształcenia. System ten określa rolę i zadania nauczycieli w ramach rocznego planu działań, czas i miejsce realizacji zadań, oczekiwane efekty, metody pracy.

Główny cel WSDZ

Przygotowanie młodzieży do trafnego wyboru zawodu. Podjęcia pracy w zakładzie pracy chronionej, na stanowiskach pracy chronionej, zakładzie aktywności zawodowej, warsztatach terapii zajęciowej lub innej formie przygotowania zawodowego i zatrudnienia. Cel główny wykazuje konieczność kształcenia u uczniów konkretnych umiejętności i dyspozycji, niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania w różnych rolach zawodowych i społecznych

Cele szczegółowe programu

Uczniowie:

- rozpoznają i nazywają własne potrzeby w odniesieniu do pracy;
- rozwijają umiejętność pracy zespołowej, przełamywania barier środowiskowych oraz kształtowania właściwych relacji społecznych;
- starają się określać swoje mocne i słabe strony;
- znają czynniki trafnego wyboru zawodu;
- posiadają podstawowe informacje o zawodach i sytuacji na rynku pracy;
- wybierają miejsce pracy np. w zakładzie aktywności zawodowej, zakładzie pracy chronionej, warsztatach terapii zajęciowej lub innej formie przygotowania zawodowego i zatrudnienia;
- znają prawa i obowiązki pracownika;
- znają szanse i zagrożenia wynikające z podjęcia decyzji o zatrudnieniu.

Rodzice:

- są zaangażowani i przygotowani do pełnienia roli „doradców”
- wiedzą, gdzie szukać pomocy dla dzieci z problemami: zdrowotnymi, emocjonalnymi, decyzyjnymi, intelektualnymi, rodzinnymi itp.;
- włączają się do działań informacyjnych szkoły (np. jako przedstawiciele różnych zawodów)

Nauczyciele:

- potrafią diagnozować potrzeby i zasoby uczniów;
- rozwijają talenty, zainteresowania, zdolności, predyspozycje;
- wspierają uczniów w procesie podejmowania decyzji zawodowych;
- realizują działania z zakresu przygotowania uczniów do wyboru drogi zawodowej i roli pracownika;
- wspierają rodziców w procesie doradczym, udzielają informacji lub kierują do specjalistów.

Metody i techniki pracy

Metody pracy z grupą

- tematyczne lekcje;
- koła zainteresowań;
- konkursy;
- zajęcia warsztatowe;
- wycieczki;
- spotkania z przedstawicielami poszczególnych zawodów;
- prelekcje;
- projekcje filmów;
- projekty uczniowskie;
- dyskusje;

Formy

- grupowe
- indywidualne

Dostępne materiały edukacyjne on-line

Zasoby internetowe:

- <http://doradztwo.ore.edu.pl>
- <http://www.wybieramzawod.pl>
- <http://www.labirynt-zawodow.progra.pl>
- <http://www.pociagdokariery.pl>
- <http://www.praca.gov.pl>
- <http://doradca.praca.gov.pl/d2k5/zawody>
- <http://www.zawody.praca.net>
- <http://www.perspektywy.pl/portal/>

Osoby odpowiedzialne za realizację

- dyrektor szkoły;
- koordynator wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego;
- pedagog szkolny, psycholog i inni specjaliści zatrudnieni w szkole;
- wychowawcy klas;
- nauczyciele przedmiotów;
- nauczyciel bibliotekarz.

Ewaluacja wewnętrzna

Proponowane techniki analizy jakościowej programu to:

- analiza dokumentacji (dzienniki – tematy zajęć),

- analiza wytworów uczniów,
- obserwacja poziomu zaangażowania i motywacji uczniów,
- wywiad z rodzicami uczniów.

Zespół Edukacyjno - Terapeutyczny

Plan pracy w zakresie orientacji zawodowej w roku szkolnym 2023/2024

Lp	Tematyka / Rodzaj działania	Metody i formy realizacji	Osoby odpowiedzialne	Adresaci	Termin realizacji
1	Określanie zainteresowań	- Wywiad, rozmowa - Wypełnianie: listy umiejętności,	Wychowawcy, nauczyciele, psycholog, pedagog szkolny	VI-VIII ZET	I półrocze roku szkolnego 2023/2024
2	Zajęciach kół zainteresowań	Zajęcia grupowe	Opiekunowie grup	ZET	Cały rok szkolny
3	Promowanie talentów szkolnych Prezentacja uzdolnień podczas imprezy „Mam Talent”	Zajęcia grupowe	Pedagog, psycholog, doradca zawodowy, wychowawcy, nauczyciele	I-VIII ZET	Czerwiec 2024
4	Zajęcia umożliwiające uczniom poznanie siebie: swoich predyspozycji, uzdolnień oraz innych zasobów	Zajęcia grupowe	Nauczyciele, wychowawcy, doradca zawodowy	IV-VIII ZET	Cały rok szkolny
5	Konkurs wiedzy o zawodach „Mój wymarzony zawód”	Prace plastyczne wykonane indywidualnie i grupowo	Wychowawcy klas, nauczyciele	I-VIII ZET	I półrocze roku szkolnego 2023/2024
6	Poznanie przeciwwskazań zdrowotnych do niektórych zawodów	Omówienie, wykorzystanie prezentacji multimedialnych na temat zawodów możliwych do wykonywania przez uczniów	Koordynator WSDZ, wychowawcy, nauczyciele, pedagog, psycholog	VIII ZET	Cały rok szkolny

7	Spotkanie z przedstawicielem wybranego zawodu	Prezentacja multimedialna, zabawa	Wychowawcy klas, nauczyciele, pedagog, psycholog,	I-VIII ZET	Cały rok
8	Radzenie sobie w sytuacjach trudnych	Ćwiczenia antystresowe, autoprezentacja, odgrywanie scenek sytuacyjnych,	Pedagog, psycholog	Klasa VIII ZET	II półrocze roku szkolnego 2023/2024
9	Pedagogizacja rodziców.	Zajęcia psychoedukacyjne dotyczące właściwego wspierania w kierowaniu drogą edukacyjno-zawodową ich dzieci - spotkania, zebrania	Pedagog, psycholog, doradca zawodowy	Rodzice uczniów ZET	I Półrocze roku szkolnego 2023/2024 (dalej w ramach potrzeb)
10	Indywidualna praca z rodzicami uczniów, którzy mają problemy zdrowotne, emocjonalne, decyzyjne.	Indywidualne spotkania z psychologiem, pedagogiem szkolnym	Pedagog, psycholog	Rodzice uczniów ZET	Cały rok szkolny
11	Zajęcia praktyczne w pracowniach przysposobienia do pracy	Ćwiczenia techniczne (rozwijanie zainteresowań artystycznych i technicznych)	Nauczyciele, doradca zawodowy	Uczniowie klas VI-VIII ZET	Cały rok szkolny
12	Wycieczki zawodoznawcze	Wyjścia do wybranych zakładów pracy	Wychowawcy, nauczyciele, doradca zawodowy	Uczniowie klas VI-VIII ZET	Cały Rok szkolny

Opracowanie:
Marcin Szeremeta
doradca zawodowy ZSS w Żorach

